

חוק מידע גנטי, התשס"א-2000^{2,1}

פרק א': פרשנות

1. מטרתו של חוק זה להסדיר עריכת בדיקות גנטיות ומתן ייעוץ גנטי ולהגן על זכות הנבדק לפרטיות לגבי המידע הגנטי המזוהה, והכל בלי לפגוע באיכות הטיפול הרפואי, במחקר הרפואי והגנטי, בקידום הרפואה ובהגנה על שלום הציבור.

מטרת החוק

2. בחוק זה -

הגדרות

(תיקונים: התשס"ה, התשע"ו)

"אדם שמונה לו אפוטרופוס" - לרבות אדם שבית המשפט רשאי למנות לו אפוטרופוס, והוא אף אם עדיין לא הוברר אם התקיימו התנאים למינוי; "אחראי על מחקר" - מי שאחראי על מחקר שנעשה בו שימוש בדגימות DNA או בתוצאות של בדיקות גנטיות;

"אחראי על קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול דין" - הורה, לרבות הורה חורג, מאמץ ואפוטרופוס;

"בדיקה גנטית" - בדיקה דגימת DNA של אדם לשם אפיון והשוואה של רצפים של DNA;

"בדיקה גנטית לקשרי משפחה" - בדיקה גנטית לקביעת ממצאים בדבר קשרי משפחה של אדם;

"בדיקה גנטית למחקר" - בדיקה גנטית הנעשית למטרות מחקר;

"בית דין דתי" - בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרית ובית דין דתי דרוזי, כמשמעותם על פי דין;

"תקנות ניסויים רפואיים" - תקנות בריאות העם (ניסויים רפואיים בבני אדם), התשמ"א-1980;

1. ס"ח 1766, התשס"א (25.12.2000), עמ' 62 (תיקון טעות בס"ח 1816, התשס"ב, עמ' 44).

תיקונים: ס"ח 1781, התשס"א (19.3.2001), עמ' 178;

ס"ח 2005, התשס"ה (19.6.2005), עמ' 500;

ס"ח 2173, התשס"ח (30.7.2008), עמ' 736. הצ"ח - כנסת 203, התשס"ה, עמ' 158;

ס"ח 2303, התשע"א (11.7.2011), עמ' 959. הצ"ח - ממשלה 490, התשע"ע, עמ' 528;

ס"ח 2459, התשע"ד (15.7.2014), עמ' 600. הצ"ח - כנסת 535, התשע"ד, עמ' 44

(כולל החלפת המונח "מעביד" ב"מעסיק" כולל כל ההטיות הרקדוקיות שלו);

ס"ח 2550, התשע"ו (11.7.2016), עמ' 832. הצ"ח - ממשלה 890, התשע"ה, עמ' 2;

ס"ח 2582, התשע"ו (21.8.2016), עמ' 1263 [התשע"ו (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה

1032, התשע"ו, עמ' 890.

2. סמכויותיו של שר המדע התרבות והספורט עפ"י חוק זה הועברו לשר המדע והטכנולוגיה (י"פ

5962, התשס"ט, עמ' 4280).

- "גנטיקאי קליני" – בעל כשירות מקצועית מתאימה כאמור בסעיף 9(2) שהכיר בו המנהל;
- "דגימת DNA" – דגימה ביולוגית של אדם הנלקחת במטרה להפיק ממנה DNA של אדם, במסגרת בדיקה גנטית;
- "דגימת DNA מזוהה" – דגימת DNA אשר מופיע עליה פרט מזהה של הנבדק, או שהפרטים הופרדו מהדגימה אך ניתן לחזור אליהם בכל דרך שהיא;
- "המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהמנהל הסמיכו לענין חוק זה, כולו או חלקו;
- "הסכמה מדעת", "ועדת אתיקה", "טיפול רפואי", "מטפל", "מידע רפואי", "רשומה רפואית" – כמשמעותם בחוק זכויות החולה;
- "ועדה מייעצת" – ועדת הלסינקי עליונה שמונתה לפי תקנות ניסויים רפואיים, המדען הראשי של משרד המדע ונציג שר המדע;
- "ועדת המדע" – הועדה לעניני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת;
- "חוק הגנת הפרטיות" – חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;
- "חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;
- "חוק זכויות החולה" – חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996;
- "יועץ גנטי" – בעל כשירות מקצועית מתאימה כאמור בסעיף 9(3) שהכיר בו המנהל;
- "מוסד מוכר" – כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;
- "מידע גנטי מזוהה" – כל מידע גנטי הנוגע לנבדק מסוים שמופיע עליו פרט מזהה;
- "מידע גנטי" – מידע הנובע מבדיקה גנטית;
- "מכון גנטי" – מחלקה גנטית בבית חולים רשום לפי פקודת בריאות העם, ושיש בה מעבדה העורכת בדיקות גנטיות;
- "מעבדה לבדיקות גנטיות" – מעבדה רפואית לעריכת בדיקות גנטיות שקיבלה רישיון לפי סעיף 4;
- "מעבדה רפואית" – מעבדה רפואית הרשומה לפי פקודת בריאות העם;
- "נבדק" – אדם שממנו נלקחה או מיועדת להילקח דגימת DNA לצורך עריכת בדיקה גנטית;
- "פסול-דין" ו"קטיף" – כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, התשכ"ב-1962;
- "פקודת בריאות העם" – פקודת בריאות העם, 1940;
- "פקודת הרופאים" – פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976;
- "פרט מזהה" – אחד מאלה: שם פרטי ושם משפחה, מספר זהות, מספר מזהה אחר שניתן על ידי רשות שלטונית;

"קרוב" - מי שיש לו קרבת דם לנבדק;

"ראש בית דין דתי" - כל אחד מאלה:

- (1) לעניין יהודים - נשיא בית הדין הרבני הגדול;
 - (2) לעניין בני עדה נוצרית - ראש בית הדין הגבוה של אותה עדה נוצרית;
 - (3) לעניין מוסלמים - נשיא בית הדין השרעי לערעורים;
 - (4) לעניין דרוזים - ראש בית הדין הדתי הדרוזי לערעורים;
- "רופא גנטיקאי" - בעל כשירות מקצועית מתאימה כאמור בסעיף 19(1);
- "רופא מומחה" - בעל כשירות מקצועית מתאימה כאמור בסעיף 19(4);
- "רישיון" - רישיון שניתן למעבדה לבדיקות גנטיות לפי סעיף 4;
- "תוצאות בדיקה גנטית מזוהה" - תוצאות של בדיקה גנטית אשר מופיע עליה פרט מזוהה של הנבדק, או שהפרטים הופרדו מהתוצאות אך ניתן לחזור אליהם בכל דרך שהיא;
- "השר" - שר הבריאות.

פרק ב': בדיקה גנטית - רישוי ומתן ייעוץ גנטי

סימן א': כללי

3. (א) לא תילקח דגימת DNA מזוהה מאדם, לא תיערך בדיקה גנטית ולא יינתן ייעוץ גנטי על פי תוצאות הבדיקה אלא בהתאם להוראות חוק זה.
- (ב) בדיקה גנטית תיערך במכון גנטי או במעבדה לבדיקות גנטיות; הוראת סעיף קטן זה לא תחול על בדיקה גנטית למחקר.
- (ג) לא תיערך בדיקה גנטית למחקר אלא אם כן המחקר אושר לפי כל דין.
- (ד)² (בוטל).

לקיחת דגימת
DNA ועריכת
בדיקה גנטית
(תיקון התשס"ח)

סימן ב': רישוי

4. (א) המנהל רשאי לתת רישיון לעריכת בדיקות גנטיות למעבדה רפואית, בתנאים שיקבע, ואם נתקיימו כל אלה:

תנאים לרישיון
למעבדה לבדיקות
גנטיות

1. תחילת תוקפה של ההגדרה "ראש בית דין דתי" - ביום 30.11.08.
2. ס"ק 3(ר) בטל החל ביום 30.11.08. נוסח הסעיף: "לא תיערך בדיקה גנטית להורות אלא לפי צו של בית המשפט לענייני משפחה".

- (1) המבקש הוא תושב ישראל או תאגיד הרשום בישראל;
 - (2) המבקש הוא בעל מקום ומכשור מתאימים ואמצעים אחרים לעריכת בדיקות גנטיות, כפי שקבע השר;
 - (3) המבקש או מנהל המעבדה, לא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין זה ראוי שיינתן לו רישיון;
 - (4) מנהל המעבדה הוא רופא גנטיקאי או גנטיקאי קליני או בעל מקצוע רפואי אחר ובלבד שכל אחד מהם קיבל היתר מהמנהל לנהל מעבדה רפואית לפי סעיף 36 לפקודת בריאות העם.
- (ב) מעבדה במכון גנטי העורכת בדיקות גנטיות ואשר מתקיימות לגביה הוראות סעיף קטן (א)(2) עד (4), בשינויים המחויבים, אינה טעונה רישיון לפי סעיף זה.

5. תוקפו של רישיון למעבדה לבדיקות גנטיות הוא לשלוש שנים, וניתן לשוב ולחדשו.

תוקפו של רישיון

6. (א) המנהל רשאי לסרב לתת רישיון או לבטלו, וכן להגבילו או להתלותו בתנאים שיראה לנכון, לאחר שנתן למבקש או לבעל הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו, אם נתקיים לגביו אחד מאלה:

סירוב לתת רישיון, ביטולו, הגבלתו או התלייתו

- (1) לא התקיימה או חדלה להתקיים הוראה מהוראות לפי סעיף 4;
- (2) הופר תנאי מהותי מתנאי הרישיון שקבע המנהל;
- (3) הרישיון ניתן לו על יסוד מידע כוזב;
- (4) בית משפט קבע כי בעל הרישיון או מי מטעמו הפר הוראה לפי חוק זה, חוק זכויות החולה, פקודת בריאות העם, חוק הגנת הפרטיות או פקודת הרופאים;
- (5) מבקש הרישיון, בעל הרישיון, מנהל המעבדה לבדיקות גנטיות או מי מעובדי המעבדה, הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מן הראוי לסרב להעניק רישיון, לבטלו, להגבילו או להתלותו.

(ב) המנהל רשאי להתלות טיפול בבקשה או להתלות רישיון או להתנות רישיון בתנאים שיראה לנכון, לאחר שנתן הזדמנות למי מהמנויים בפסקה (1) לטעון את טענותיו, בהתקיים אחד מאלה:

- (1) הוגש נגד בעל הרישיון, מבקש הרישיון או מנהל המעבדה לבדיקות גנטיות כתב אישום בעבירה לפי חוק זה או לפי אחד החוקים המנויים בסעיף קטן (א)(4);

- (2) הוגשה קובלנה נגד אחד המנויים בפסקה (1) לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים;
- (3) הוגבל או הותלה רישונו של אחד המנויים בפסקה (1), לפי הענין, לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים.
- (ג) על החלטת המנהל לפי סעיף זה ניתן לערור לפני בית המשפט המחוזי, בתוך שלושים ימים מהיום שהובאה ההחלטה לידעת העורר.
- (ד) הורה המנהל על ביטול רישיון או התלייתו יקבע גם מה ייעשה בדגימות ה-DNA ורשאי הוא להורות, בין השאר, על העברתן למשרד הבריאות או לבעל רישיון אחר.
- (ה) הוראות סעיף 25 לפקודת בריאות העם יחולו על מעבדה לבדיקות גנטיות ועל מכון גנטי והם ייחשבו לענין זה כמוסד רפואי הטעון רישום לפי הוראות הפקודה.

7. (א) רישיון שניתן לפי חוק זה אינו ניתן להעברה.
(ב) העברת השליטה בתאגיד שהוא בעל רישיון טעונה אישור מראש ובכתב של המנהל, ורשאי המנהל לקבוע כי העברה כאמור טעונה רישיון חדש.

איסור העברת רישיון

8. השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע אגרה בעד -
(1) הגשת בקשה לרישיון ובעד חידוש הרישיון;
(2) עריכת בדיקת בטיחות;
(3) עריכת בדיקת איכות.

אגרה

סימן ג': ייעוץ גנטי

9. לענין חוק זה בעל כשירות מקצועית מתאימה הוא אחד מאלה:
(1) לענין רופא גנטיקאי - רופא בעל תואר מומחה בגנטיקה רפואית לפי פקודת הרופאים;
(2) לענין גנטיקאי קליני - בעל תואר שלישי במדעי החיים ממוסד מוכר או תואר מקביל ממוסד מחוץ לישראל שאישר המנהל, בתחום דומה, וכן ניסיון של שנתיים בעבודה מעשית לאחר קבלת התואר במכון גנטי או במעבדה לבדיקות גנטיות, שהכיר בהם המנהל ואשר קיבל הכרה מהמנהל כגנטיקאי קליני;

כשירות מקצועית מתאימה

(3) לענין יועץ גנטי - בעל תואר שני בגנטיקה של האדם ממוסד מוכר, או ממוסד מחוץ לישראל שאישר המנהל, שקיבל הכשרה מעשית במתן ייעוץ גנטי במעבדה לבדיקות גנטיות או במכון גנטי, שהכיר בהם המנהל ואשר קיבל הכרה מהמנהל כיועץ גנטי;

(4) לענין רופא מומחה - רופא בעל תואר מומחה לפי פקודת הרופאים.

10. לא יינתן ייעוץ גנטי והסבר בדבר המשמעות הרפואית-גנטית של תוצאות בדיקה גנטית שנערכה לנבדק אלא על ידי המנויים בפסקאות (1) עד (4) וכמפורט בהן:

- (1) רופא גנטיקאי - הסבר וייעוץ גנטי כולל;
- (2) גנטיקאי קליני - הסבר וייעוץ גנטי בכפוף לתנאי הכרתו על ידי המנהל;
- (3) יועץ גנטי - הסבר וייעוץ גנטי בכפוף לתנאי הכרתו על ידי המנהל;
- (4) רופא מומחה - הסבר וייעוץ רפואי-גנטי בתחום מומחיותו.

פרק ג': לקיחת דגימת DNA

סימן א': לקיחת דגימת DNA עריכת בדיקה גנטית ושמירתה

11. (א) לא תילקח דגימת DNA ולא תיערך בדיקה גנטית בלא קבלת הסכמה מדעת של הנבדק, והוראות פרק ד' לחוק זכויות החולה, יחולו בשינויים המחויבים.

(ב) הסכמה מדעת ללקיחת דגימת DNA לשם עריכת בדיקת מחקר תינתן בכתב.

11.א. (א) ציווה בית המשפט לענייני משפחה על עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה בלא הסכמת נבדק לפי סעיף 128, יינתן לנבדק הסבר בדבר אופן עריכת הבדיקה והשפעתה על גופו; הוראות סעיפים 11, 12(א) ו-25 לא יחולו על בדיקה כאמור.

(ב) אין בצו כאמור בסעיף קטן (א) כדי לחייב בעל מקצוע רפואי לעשות פעולה שהנבדק מסרב בפניו לעשייתה.

1. תחילת תוקפו של סעיף 11 א - ביום 30.11.2008.

מתן ייעוץ גנטי

הסכמה מדעת

בדיקה גנטית
לקשרי משפחה
בלא הסכמת נבדק
(תיקון התשס"ח)

12. (א) לענין קבלת הסכמה מדעת לשם לקיחת דגימת DNA מזוהה ובדיקתה יינתן לנבדק נוסף על המפורט בסעיף 13(ב) לחוק זכויות החולה ועל פי כל דין, הסבר בדבר המשמעות של עריכת בדיקה גנטית, לגבי ולגבי קרוביו. (ב) לכל נבדק יינתן הסבר בכתב בדבר זכויותיו לענין לקיחת דגימת DNA ועריכת בדיקה גנטית לפי חוק זה ולפי כל דין, בנוסח שאישר המנהל.

מתן הסבר נוסף
לענין דגימת DNA
מזוהה

13. על מחקר שנעשה בו שימוש רק בדגימות DNA בלתי מזוהות או על מחקר שנעשה בו שימוש בדגימות DNA קיימות שהפרטים המזהים הופרדו מהן באופן שלא ניתן, בכל דרך שהיא לחזור אליהם, והמחקר אושר לפי כל דין, לא יחולו הוראות סעיפים 11 ו-12.

מחקר

סימן ב': מסירת תוצאת בדיקה גנטית

14. (א) תוצאות בדיקה גנטית יימסרו, בהתאם להוראת הנבדק, לנבדק או למי שהורה.

מסירת תוצאת
בדיקה גנטית

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי מטפל להחליט שלא למסור לנבדק תוצאות בדיקה גנטית שנערכה לו, מלאות או חלקיות, אם ידיעתן עלולה לגרום נזק חמור לבריאותו הגופנית או הנפשית של הנבדק או לסכן את חייו; החליט המטפל כאמור יודיע מיד על החלטתו לועדת אתיקה ויצרף את התוצאות שלא נמסרו לנבדק ואת נימוקיו לאי-מסירתן, ולענין זה יחולו הוראות סעיף 18 לחוק זכויות החולה.

(ג) ייעוץ גנטי והסבר בדבר המשמעות הרפואית-גנטית של תוצאות בדיקה גנטית שנערכה לנבדק יינתן לנבדק או למי שהורה, בהתאם להוראות סעיף 10.

סימן ג': שמירת דגימת DNA

15. (א) דגימת DNA מזוהה ותוצאות בדיקה גנטית שנערכה לגביה, יישמרו בהתאם לכללים שקבע המנהל.

שמירת דגימת
DNA

(ב) בכללים כאמור בסעיף קטן (א) יקבע המנהל, בין השאר, הוראות בדבר משך הזמן המזערי שבו יישמרו הדגימות והתוצאות, ורשאי הוא לקבוע כללים לסוגים שונים של בדיקות גנטיות ותוצאותיהן, ובלבד שלענין -

(1) דגימת DNA מזוהה שנלקחה לצורך טיפול רפואי לא יופרדו הפרטים המזהים מהדגימה;

(2) דגימת DNA שנלקחה לצורך מחקר ותוצאות בדיקה גנטית שנערכה לגביה, יופרדו הפרטים המזהים מהדגימה ומתוצאות בדיקתה, אלא אם כן נתן הנבדק הסכמה בכתב לשמירת הדגימה או תוצאות בדיקתה, באופן מיוחד.

(ג) לענין סעיף קטן (ב)(2) יקבע המנהל, בהתייעצות עם הועדה המייעצת, נהלים לענין הפרדת הפרטים המזהים מדגימת DNA מיוחדת, בכפוף לשיטות ולמטרות המחקר.

(ד) כללים לפי סעיף זה יפורסמו ברשומות.

16. נבדק רשאי להורות בכתב על מחיקת הפרטים המזהים מדגימת DNA מיוחדת שנלקחה או שתילקח ממנו או מתוצאת בדיקה גנטית שנערכה לגביה; מחיקה כאמור תיעשה באופן שלא יהא ניתן לחזור ולזהות, בכל דרך שהיא, את הנבדק.

מחיקת פרטים
מזהים

פרק ד': מסירת מידע גנטי

17. המחזיק מידע גנטי מיוחד במאגר מידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות חייב ברישומו לפי החוק האמור, והוראות חוק הגנת הפרטיות יחולו ככל שאין בחוק זה הוראה אחרת לענין הנדון.

מאגר מידע גנטי
מיוחד

18. (א) אדם שהגיע אליו מידע גנטי הנוגע לנבדק, תוך מילוי תפקידו או במהלך עבודתו, ישמרו בסוד ולא יעשה בו כל שימוש, אלא אם כן קיבל את הסכמת הנבדק לכך, ולפיה.

סודיות

(ב) בעל רישיון, אחראי על מחקר, מטפל ומי שנותן ייעוץ גנטי, מנהל מכון גנטי, מנהל מעבדה לבדיקות גנטיות ומי שנוטל חלק במחקר, ינקטו אמצעים סבירים הדרושים כדי להבטיח שעובדים הנתונים למרותם ישמרו על סודיות העניינים המובאים לידיעתם תוך מילוי תפקידם או במהלך עבודתם.

19. בעל רישיון, אחראי על מחקר, מטפל ומי שנותן ייעוץ גנטי, מנהל מכון גנטי ומנהל מעבדה לבדיקות גנטיות רשאים למסור מידע גנטי לאחר, לפי הוראות סעיף 20 לחוק זכויות החולה, למעט סעיף קטן (א)(5) שבו, בשינויים המחויבים.

מסירת מידע לאחר

20. מטפל ומי שנותן ייעוץ גנטי רשאי למסור מידע גנטי למטפל אחר או לאדם אחר הנותן ייעוץ גנטי לצורך טיפול בקרוב של הנבדק אלא אם כן הודיע

מסירת מידע
לצורך טיפול
בקרוב

הנבדק על התנגדותו לכך; על אף התנגדותו של הנבדק ניתן למסור את המידע למטפל אחר אם ועדת האתיקה, לאחר ששמעה את הנבדק, שוכנעה בכל אלה:

(1) מסירת המידע הגנטי אודות הנבדק נחוצה לשמירה על בריאותו של קרוב או לשיפור בריאותו, וכן למניעת מוות, מחלה או נכות ממורה של אותו קרוב, לרבות קרוב שטרם נולד;

(2) מסירת המידע הגנטי היא הדרך היחידה להשיג את האמור בפסקה (1);

(3) התועלת לקרוב במסירת המידע הגנטי למטפלו עולה על הנזק שייגרם לנבדק ממסירת המידע הגנטי, או שנימוקיו של הנבדק לאי מסירת המידע למטפלו של הקרוב אינם סבירים, בנסיבות הענין.

21. מסירת מידע גנטי לפי פרק זה לא תיעשה אלא במידה הנדרשת לצורך הענין, ותוך הימנעות מרבית מחשיפת זהותו של הנבדק.

אופן מסירת מידע גנטי

22. (א) לא יראו ויתור על סודיות רפואית לגבי רשומה רפואית או מידע רפואי כהסכמה למסירת מידע גנטי מזוהה.
(ב) הסכמה למסירת מידע גנטי תיעשה במפורש ובכתב.

ויתור על סודיות

23. מי שמחזיק מידע גנטי או מאגר מידע גנטי רשאי למסור את המידע שבידו למטרות מחקר שאושר כדון, הוראה או פרסום בביטאון מדעי, אם התקיימו אחד מאלה:

מסירת מידע גנטי למטרות מחקר

(1) המידע הגנטי מועבר בלא כל פרט מזוהה;

(2) הנבדק נתן הסכמה בכתב למסירת המידע הגנטי; בפרסום לפי פסקה זו לא ייחשף כל פרט מזוהה של הנבדק אלא אם כן הוא נתן הסכמה מפורשת לכך, מראש ובכתב.

פרק ה': עריכת בדיקה גנטית לקטין, לאדם שמונה לו אפוטרופוס או לפסול דין, לשם אבחון וטיפול רפואי ולשם מחקר

24. לא תילקח דגימת DNA מקטין שגילו פחות משש עשרה שנים, מאדם שמונה לו אפוטרופוס או מפסול דין, ולא תיערך בה בדיקה גנטית, אלא אם כן נתן האחראי על הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין הסכמה לכך בכתב ונתקיים אחד מהתנאים האלה:

עריכת בדיקה גנטית בקטין, באדם שמונה לו אפוטרופוס או בפסול דין (תיקון התשע"ו)

(1) התגלו אצל הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין ממצאים המעידים על מחלה או מוגבלות שלצורך אבחונה נדרשת בדיקה גנטית;

(2) הבדיקה דרושה לשם בירור בדבר קיומו של גן נשאות של מחלה או מוגבלות שעל פי הערכה רפואית סבירה אפשר למנעה, לדחות את התפרצותה או לשפר או לקדם את מצבו של הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין;

(3) הבדיקה דרושה לצורך אחת המטרות המפורטות בסעיף 27;

(4) הבדיקה דרושה לצורכי מחקר שאושר כדין.

25. לא תילקח דגימת DNA מקטין שמלאו לו שש עשרה שנים ולא תיערך בה בדיקה גנטית, אלא אם כן נתקיימו כל אלה:

(1) ניתן לקטין הסבר כאמור בסעיף 12 בנוכחות האחראי עליו;

(2) האחראי על הקטין והקטין נתנו את הסכמתם בכתב ללקיחת הדגימה ולעריכת הבדיקה.

26. (א) בהסכמה ללקיחת דגימת DNA ולעריכת בדיקה גנטית לצורך מחקר ייתן הקטין שמלאו לו שש עשרה שנים והאחראי עליו או האחראי על הקטין שטרם מלאו לו שש עשרה שנים, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין, הוראות לענין שמירת הפרטים המזהים הפרדתם או מחיקתם.

(ב) קטין שמלאו לו שמונה עשרה שנים רשאי לבטל, לסייג או לשנות את ההסכמה שנתן או שניתנה לגביו באשר להשתתפותו במחקר בעת היותו קטין.

27. (א) לא תילקח דגימת DNA מקטין, מאדם שמונה לו אפוטרופוס, או מפסול דין, שלא לצורכי הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס, או פסול הדין בהתאמה, ולא תיערך בה בדיקה גנטית, אלא לאחת המטרות המפורטות להלן, ואם נתן האחראי על הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין הסכמה לכך בכתב – מלאו לקטין שש עשרה שנים תינתן גם הסכמתו בכתב:

(1) מציאת התאמה גנטית בין הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין לבין אדם אחר לצורך טיפול במחלתו של אותו אדם;

(2) בירור בדבר קיומו של גן נשאות למחלה או למוגבלות אצל קרוב של הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין שעל פי הערכה סבירה ניתן למנעה, לדחות את התפרצותה או לשפר או לקדם את מצבו של קרובו לרבות קרובו שטרם נולד;

והכל בלי לגרום נזק בריאותי או נפשי לקטין, לאדם שמונה לו אפוטרופוס, או לפסול הדין.

הסכמה של קטין שמלאו לו שש עשרה שנים

הוראות מיוחדות לענין הסכמה ופרטים מיוחדים (תיקון התשע"ו)

עריכת בדיקה גנטית בקטין, מאדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול דין בעבור בן משפחה או בעבור אחר (תיקון התשע"ו)

(ב) עריכת בדיקה גנטית באדם שמונה לו אפוטרופוס או בפסול הדין בעבור אחר, שאינו קרובו, טעונה אישורו של בית המשפט לענייני משפחה.
(ג) שר המשפטים, באישור ועדת המדע, יתקין תקנות בתוך תשעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה לענין סדרי דין בהליכים לפי סעיף זה.

28. תוצאות בדיקה שנערכה לקטין, לאדם שמונה לו אפוטרופוס או לפסול הדין יימסרו לאחראי על הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין בלבד ובהתקיים אחד מאלה:

- (1) התברר כי הנבדק אינו נושא גן נשאות למחלה;
 - (2) התברר קיומה של מחלה, או גן נשאות למחלה, שבהערכה רפואית סבירה נראה שהתערבות או טיפול בשלב זה עשויה להביא למניעת המחלה, לדחיית התפרצותה או לשיפור במצב הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין;
- והכל בלי לגרום נזק בריאותי או נפשי לקטין, לאדם שמונה לו אפוטרופוס או לפסול הדין.

פרק ה'1: עריכת בדיקה גנטית לקשרי משפחה

28א. לא תיערך בדיקה גנטית לקשרי משפחה (בפרק זה - בדיקה) אלא לפי צו של בית משפט לענייני משפחה (בפרק זה - בית המשפט), ובהתאם להוראות פרק זה.

28ב. (א) (1) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי פרק זה, אלא אם כן נתן הנבדק את הסכמתו לכך; היה הנבדק קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין, נדרשת הסכמת האחראי עליו לעריכתה, ואם מלאו לקטין 16 שנים - נדרשת גם הסכמתו.

(2) לא יורה בית המשפט על בדיקה לקטין, לאדם שמונה לו אפוטרופוס או לפסול הדין אלא לאחר שמיעת עמדתו, בהתאם לגילו ולמידת בגרותו או ליכולותיו, לפי העניין, אלא אם כן שוכנע, מנימוקים שיירשמו, כי שמיעת עמדתו עלולה לפגוע בטובתו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), היה קטין הורה או שנטען לגביו כי הוא הורה (בסעיף קטן זה - קטין הורה), רשאי בית המשפט, מטעמים שיירשמו, הקשורים בטובת הקטין ההורה, להורות על עריכת הבדיקה בלא הסכמת האחראי על הקטין ובלא נוכחותו של האחראי בעת מתן ההסבר לקטין ההורה כאמור בסעיף זה, ובלבד שהקטין ההורה נתן את הסכמתו לעריכת הבדיקה.

מסירת תוצאות
בדיקה
(תיקון התשע"ו)

(תיקון התשס"ח)

עריכת בדיקה
גנטית לקשרי
משפחה
(תיקון התשס"ח)

הסכמה לעריכת
בדיקה
(תיקונים: התשס"ה,
התשע"ו)

28ג. בלי לגרוע מהוראות פרק זה, לא יורה בית משפט על עריכת בדיקה בעובר אלא לאחר ששקל את הצורך בעריכת הבדיקה עוד בתקופת ההריון, והאישה הנושאת את העובר נתנה הסכמה מדעת לעריכת הבדיקה, לאחר שהוסברו לה הסיכונים שבעריכת הבדיקה, לה ולעובר; לא נתנה אישה כאמור את הסכמתה להיבדק, לא יחולו הוראות סעיף 28ח(ב).

בדיקה בעובר
(תיקונים: התשס"ח,
התשע"ו)

28ד. (א) בכפוף להוראות סעיף 28ה, היתה אמו של קטין, אדם שמונה לו אפטרופוס או פסול דין רשומה במרשם האוכלוסין, על פי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, כמי שהיתה נשואה, בתוך 300 ימים שלפני יום לידת הקטין, האדם שמונה לו אפטרופוס או פסול הדין, לאדם שממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו או היה אדם רשום במרשם כאמור כאביו של קטין, אדם שמונה לו אפטרופוס או פסול דין וממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו, לא יורה בית המשפט על עריכת הבדיקה, אלא אם כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.

צו לעריכת בדיקה
בנסיבות מיוחדות
(תיקונים: התשס"ח,
התשע"ו)

(ב) בבוא בית המשפט להורות על עריכת בדיקה לפי סעיף קטן (א),

יביא בחשבון, בין היתר, שיקולים אלה:

- (1) קיומו של חשש לפגיעה בקטין, באדם שמונה לו אפטרופוס או בפסול הדין, לרבות לפי דין דתי, כתוצאה מהבדיקה;
- (2) אפשרות לערוך את הבדיקה בדרך שתקבע את קשרי המשפחה כך שהפגיעה בזכויות הקטין, האדם שמונה לו אפטרופוס או פסול הדין, תצומצם או תימנע.

28ה. (א) (1) ראה בית המשפט, בעצמו או לפי טענתו של בעל דין, ולאחר ששמע את עמדת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בעניין, כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של קטין, אדם שמונה לו אפטרופוס, עובר, או פסול דין, עקב חשש לממזרות לפי דין תורה, יפנה לנשיא בית הדין הרבני הגדול לקבלת חוות דעתו בעניין החשש האמור ובדבר האפשרות לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה; הפנייה תיעשה בלא ציון שמות ופרטים מזהים.

צו לעריכת בדיקה
בנסיבות של חשש
לממזרות לפי דין
תורה
(תיקונים: התשס"ח,
התשע"ו)

(2) נשיא בית הדין הרבני הגדול יעביר את חוות דעתו כאמור בפסקה (1) ליועץ המשפטי לממשלה; היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לאחר שקיבל את חוות הדעת האמורה.

(3) פנה בית המשפט לנשיא בית הדין הרבני הגדול לפי פסקה (1) לעניין בדיקה בעובר, יעביר נשיא בית הדין הרבני הגדול את חוות דעתו ליועץ המשפטי לממשלה כאמור באותה פסקה בתוך חמישה ימי עבודה, והיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו יביא לפני בית המשפט את עמדתו בעניין לפי פסקה (2) בתוך חמישה ימי עבודה מיום שקיבל את חוות הדעת האמורה.

(4) נוכח בית המשפט, לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו הביא לפניו את עמדתו לעניין עריכת בדיקה כאמור בפסקה (2), כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו של קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס, עובר, או פסול דין, כאמור בפסקה (1), וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה, אלא אם כן מצא כי יש צורך בעריכת הבדיקה לשם מניעת סכנה לחיי אדם או נכות חמורה בלתי הפיכה לאדם.

(ב) ראה בית המשפט כי ממצאי הבדיקה עלולים לפגוע בכשרותו לפי דין תורה לנישואין של בגיר, עקב חשש לממזרות לפי דין תורה, וכי אין דרך לערוך את הבדיקה באופן שימנע את הפגיעה, לא יורה על עריכת הבדיקה אלא לאחר שהפנה את בעלי הדין ליחידת הסיוע לשם קבלת הסבר בדבר המשמעות של עריכת הבדיקה, לגביו ולגבי קרוביו; בסעיף קטן זה, "יחידת הסיוע" - יחידת הסיוע שהוקמה לפי סעיף 5 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.

128. (א) על אף האמור בסעיף 28ב, רשאי בית המשפט לצוות על עריכת בדיקה, למעט בדיקה לפי סעיף 28ד, גם בלא הסכמת הנבדק, אם נוכח כי התקיימו התנאים לעריכתה לפי סעיף 28א, 28ד או 28ה, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

בדיקה בלא הסכמת הנבדק (תיקונים: התשס"ח, התשע"ו)

(1) בית המשפט שוכנע כי יש סיכוי סביר לנכונות טענות המבקש בדבר קשרי המשפחה הנטענים;

(2) ניתנה לנבדק הזדמנות להשמיע את התנגדותו למתן הצו.

(ב) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה כאמור בסעיף קטן (א), לקטין, לאדם שמונה לו אפוטרופוס או לפסול דין, אם הוא או האחראי עליו לא נתנו את הסכמתם לעריכת הבדיקה, אלא אם כן מינה לו עורך דין או אפוטרופוס לדין אשר ייצגו בהליכים שלפניו, ככל שהקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין אינו מיוצג על ידי עורך דין מטעמו.

(ג) לא יורה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי סעיף זה אלא בדרך של בדיקה חיצונית; לעניין זה, "בדיקה חיצונית" - כל אחת מאלה:

- (1) לקיחת דגימת תאים מחלקה הפנימי של הלחי;
- (2) לקיחת דגימת רוק;
- (3) לקיחת דגימת שיער, לרבות שורשיו, ולמעט שיער מחלקים מוצנעים של הגוף;
- (4) לקיחת דגימה חיצונית אחרת שיקבע השר, בצו, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת המדע.
- (ד) ציווה בית המשפט על עריכת בדיקה לפי הוראות סעיף זה, יכול שהבדיקה תיערך בדרך שאינה בדיקה חיצונית, אם הנבדק נתן את הסכמתו לכך.

אופן עריכת
הבדיקה
(תיקון התשס"ח)

28ז. (א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, בדיקה לפי פרק זה תיערך בדרך ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבוד האדם, על פרטיותו ועל בריאותו, ובמידה המועטה האפשרית של אי-נוחות.

(ב) בדיקה תיערך אך ורק במכון גנטי או במעבדה לבדיקות גנטיות, בישראל, שהמנהל הכיר בהם, בהודעה ברשומות, לצורך ביצוע בדיקות לפי פרק זה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי בדיקה תיערך במעבדה שאינה בישראל, ובלבד ששוכנע כי מתקיימים כל אלה:

(1) אין מכון גנטי או מעבדה לבדיקות גנטיות בישראל שהוכרו לפי סעיף קטן (ב) שניתן לערוך בהם את הבדיקה;

(2) אותה מעבדה מקיימת, בקירוב המרבי, את התנאים לפי חוק זה לרישוי מעבדה לבדיקות גנטיות ולהכרה לצורך ביצוע בדיקות לפי פרק זה;

(3) יש אפשרות, במידת הצורך, לחקור את עורך הבדיקה על אופן עריכתה, ולהבטיח את שמירת הראיות על אופן עריכתה ועל ממצאיה.

28ח. (א) סירב אדם להיבדק לאחר מתן צו כאמור בסעיף 128, יחולו הוראות סעיף 6 לפקודת בזיון בית משפט; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול דין.

סירוב להיבדק
(תיקונים: התשס"ח,
התשע"ו)

(ב) בית המשפט רשאי להסיק מסירובו של אדם להיבדק כל מסקנה הנראית לו מוצדקת בנסיבות העניין, לרבות בדבר קביעת קשרי המשפחה הנטענים כלפי אותו אדם.

28ט. (א) על אף הוראות סעיף 14, נערכה בדיקה לפי פרק זה, לא יימסרו תוצאותיה אלא לבית המשפט שהורה על עריכתה.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיפים 68(ה) ו-70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, רשאי בית המשפט, לאחר שהובאה לפניו עמדת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו בעניין -

(1) לאסור את גילויין או את פרסומן של תוצאות הבדיקה, את גילוי

שמו של מי שבעניינו נערכה הבדיקה או כל דבר אחר העשוי להביא לזיהויו, ואת תוכנם של מסמכים שהוגשו לו באותו עניין;

(2) לא לגלות לבעלי הדין, כולם או חלקם, את תוצאות הבדיקה.

מסירת תוצאות
בדיקה, איגילוי
ואיסור פרסום
(תיקון התשס"ח)

28י. (א) על אף החלטת בית משפט לפי סעיף 28ט(ב)(1), רשאי בית דין דתי הדן בעניין שבסמכותו על פי כל דין, להורות לבעל דין להגיש לו תוצאות בדיקה שנערכה לפי צו של בית משפט בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית הדין, כאמור בסעיף 28יד; הורה בית דין דתי להגיש לו תוצאות בדיקה כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהחלטת בית המשפט לפי סעיף 28ט(ב)(1) כלפי כל גורם אחר.

(ב) על אף החלטת בית משפט לפי סעיף 28ט(ב)(2), תוצאות בדיקה שניתנה לגביה החלטת בית משפט כאמור לא יהיו חסויות בפני בית דין רבני הדן בעניינם של בעלי דין בעניין שבסמכותו על פי כל דין, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית הדין, כאמור בסעיף 28יד; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהחלטת בית המשפט לפי סעיף 28ט(ב)(2) כלפי בעלי הדין שבעניינם ניתנה.

העברת תוצאות
בדיקה לבית דין
דתי
(תיקון התשס"ח)

28יא. לא יעשה אדם שימוש בדגימת DNA ששימשה לבדיקה, או בתוצאות בדיקה, אלא למטרה שלשמה נערכה הבדיקה.

28יב. תוצאות בדיקה שנערכה בלא צו שנתן בית משפט או בית דין דתי לפי פרק זה או שנערכה בניגוד להוראות סעיף 28ז(ב) או (ג), לא יובאו לפני בית משפט, בית דין דתי או כל ערכאה שיפוטית אחרת, ולא יהיו קבילות כראיה.

28יג. קביעה שקבע בית משפט לפי בדיקה לא תחייב בית דין דתי, וקביעה שקבע בית דין דתי לפי בדיקה לא תחייב בית משפט או בית דין דתי אחר; בסעיף זה, "בית משפט" - כמשמעותו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

שימוש בדגימת
DNA ובתוצאות
בדיקה
(תיקון התשס"ח)

תוצאות בדיקה
שנערכה בלא צו
(תיקון התשס"ח)

דינה של קביעה של
בית משפט או של
בית דין לפי בדיקה
(תיקון התשס"ח)

28 י"ד. (א) על אף הוראות סעיף 28א, רשאי גם בית דין דתי, בעניין שבסמכותו על פי כל דין, ליתן צו לעריכת בדיקה בעניין שנדון לפניו, אם כל הנבדקים נתנו את הסכמתם לבדיקה לפי סעיף 28ב והתקיימו כל התנאים האמורים בפרק זה; כל ההוראות החלות על בית המשפט ועל קביעותיו לפי פרק זה יחולו על בית הדין הדתי.

תחולת הפרק על
בתי הדין הדתיים
(תיקון התשס"ח)

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יינתן באישור מראש של ראש בית הדין הדתי הדין בעניין.

28 ט"ו. (א) על אף החלטת בית דין דתי לפי סעיף 28ט(ב)1, רשאי בית משפט להורות לבעל דין להגיש לו תוצאות בדיקה שנערכה לפי צו של בית הדין הדתי בהתאם להוראות פרק זה, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית המשפט, כאמור בפרק זה; הורה בית משפט להגיש לו תוצאות בדיקה כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהחלטת בית הדין הדתי לפי סעיף 28ט(ב)1 כלפי כל גורם אחר.

העברת תוצאות
בדיקה לבית משפט
(תיקון התשס"ח)

(ב) על אף החלטת בית דין דתי לפי סעיף 28ט(ב)2, לא יהיו תוצאות בדיקה כאמור חסויות בפני בית משפט הדין בעניינם של בעלי דין כאמור, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנדרשים לשם מתן צו לעריכת בדיקה על ידי בית המשפט, כאמור בפרק זה; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהחלטת בית הדין הדתי לפי סעיף 28ט(ב)2 כלפי בעלי הדין שבעניינם ניתנה.

28 ז"ט. העתק מכל בקשה לעריכת בדיקה לפי פרק זה וכן בקשה להעברת תוצאות בדיקה לפי סעיפים 28 ו-28ט, יומצא ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.

המצאה ליועץ
המשפטי לממשלה
(תיקון התשס"ח)

28 י"ז. שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בהליכים לפי פרק זה.

סדרי דין
(תיקון התשס"ח)

פרק ו': מניעת הפליה

29. (א) מעסיק לא ידרוש מעובד או ממועמד לעבודה (בסעיף זה - עובד) מידע גנטי או לעבור בדיקה גנטית.

מניעת הפליה
בתעסוקה
(תיקונים: התשס"א,
התשע"ד)

(ב) דרש מעסיק מעובד מידע גנטי או לעבור בדיקה גנטית, בניגוד להוראות סעיף קטן (א), לא יפגע בעובד מחמת סירובו למסור מידע גנטי או לערוך בדיקה גנטית לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה או פיטורים.

(ג) לא יעשה מעסיק שימוש במידע גנטי או בתוצאה של בדיקה גנטית של עובד לרבות לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה או פיטורים.

(ד) (1) לשם שמירה על בריאותו של העובד רשאי השר, בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה¹ ובאישור ועדת המדע, ועל אף הוראות סעיף קטן (א), לקבוע מקומות עבודה שבהם לצורך סוגי עבודה מסוימים נחוצה בדיקה גנטית.

(2) קבע השר כאמור בפסקה (1), רשאי מעסיק, על אף הוראות סעיף קטן (א), לדרוש ממועמד לעבודה, לאחר שהודיע לו שהתקבל לעבודה וטרם תחילת עבודתו, לעבור בדיקה גנטית שתיערך תוך שמירה מרבית על פרטיותו; לאור תוצאות הבדיקה הגנטית שנערכה ינקוט המעסיק, ככל הניתן, בכל האמצעים הדרושים כדי לאפשר למועמד לעבודה לעבוד באותו מקום עבודה, תוך שמירה על בריאותו.

(3) בתקנות לפי פסקה (1) יכול שייקבעו הוראות לענין דרכי עריכתן של בדיקות גנטיות, דרכי השימוש בתוצאות הבדיקה הגנטית וכן לענין האמצעים הנדרשים להגנה על בריאות העובד.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו, לענין מעסיק ועובד, בשינויים המחויבים, ולפי הענין, גם על מעסיק בפועל, על עובד של קבלן כוח אדם המועסק אצל מעסיק בפועל ועל אדם המועמד להעסקה כאמור; בסעיף קטן זה, "מעסיק בפועל" ו"קבלן כוח אדם" - כהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996.

30. (א) בסעיף זה, "מבטח" - מבטח או סוכן ביטוח, כמשמעותם בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981, או קופת חולים, כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

(ב) מבטח לא ישאל מבטוח או מועמד לביטוח (להלן - מבוטח) אם עבר בדיקה גנטית ולא יבקש ממבטוח תוצאות של בדיקה גנטית או לעבור בדיקה גנטית.

(ג) נוסף על הוראות סעיף קטן (ב) לא יעשה מבטח שימוש במידע גנטי מזוהה או בסירוב למסור לו מידע כאמור, כדי לסרב, לדחות או להתנות את הכיסוי הביטוחי של אדם להגדיל או להקטין את שיעור דמי הביטוח או להשפיע על תנאי הביטוח בדרך כלשהי.

1. סמכויות שר הכלכלה והתעשייה (שקלט את סמכויות שר העבודה) הועברו לשר הרווחה והשירותים החברתיים ("פ" 7394, התשע"ז, עמ' 1312).

(ד) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), הזניע מבוטח לכרות חוזה ביטוח חיים, מחלה או נכות, בסכום העולה על הסכומים שקבע שר האוצר לכל ביטוח כאמור, רשאי המבטח לשאול את המבוטח אם עבר בדיקה גנטית לגבי מחלה שקבע שר הבריאות בשלוש השנים האחרונות לפני שהגיש את הצעתו והאם תוצאותיה ידועות לו. (2) התקיימו התנאים כאמור בפסקה (1), והציג המבוטח לפני המבטח את תוצאות הבדיקה רשאי המבטח, על אף הוראות סעיף קטן (ג), לעשות שימוש, כאמור באותו סעיף קטן, במידע הגנטי שנמסר לו.

(3) הוראות פסקאות (1) ו-(2) לא יחולו על אדם המבקש לבטח את עצמו בביטוח חיים כתנאי למשכנתא שנרשמה על נכס מגורים שבעלותו למטרת רכישת נכס המגורים כאמור.

(ה) מבטח שקיבל מידע גנטי כאמור בסעיף קטן (ד), לא יעבירו לאחר והשימוש שיעשה במידע יהא אך ורק לצורך כריתת חוזה הביטוח שלשמו נמסר המידע ויחולו עליו הוראות סעיף 19, בשינויים המחויבים. (ו) תקנות לפי סעיף זה יותקנו באישור הועדה.

פרק ז': שימוש במידע גנטי על ידי רשויות הביטחון

(תיקון התשס"ה)

31. בפרק זה -

מונחים

"גוף ציבורי" - כהגדרתו בסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות הפועל לאחת המטרות האמורות בסעיף 32(א);
"רשויות אכיפת החוק" - (נמחקה);
"רשויות הביטחון" - צבא הגנה לישראל וכל גוף אחר שקבע שר המשפטים בצו¹;
"שימוש" - בדיקה גנטית, וכן כל פעולה המותרת לפי דין למטרות האמורות בסעיף 32(א) ולרבות כל פעולה המותרת ביחס לחומר חקירה כמשמעותו בסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

(תיקון התשס"ה)

32. (א) רשויות הביטחון רשאיות לעשות שימוש בדגימת DNA הנמצאת בידיהם כדין למטרות אלה בלבד:

שימוש בדגימת DNA ובתוצאות בדיקה גנטית (תיקון התשס"ה)

(1) לצורך זיהוי בהליך פלילי, בחקירה פלילית, לפענוח עבירות או למניעתן, לצורך גילוי עבריינים ותפיסתם לרבות לצורך העמדה לדין על כל הכרוך בכך (להלן - הליך פלילי);

1. שירות הביטחון הכללי הוא רשות ביטחון לעניין פרק ז' לחוק (ק"ת 7792, התשע"ז, עמ' 892).

- (2) לצורך איסוף מידע מודיעיני ומניעת פגיעה בביטחון המדינה;
- (3) לצורך זיהוי אלמונים וגופות או לאיתור ולזיהוי נפטרים, חללים, נעדרים או שבויים;
- (4) לצורך מחקר בקשר למטרות האמורות בפסקאות (1) עד (3);
- (5) לצורך מחקר אחר שאושר כדין ואך ורק בהסכמת הנבדק בכתב.
- (ב) רשויות הביטחון רשאיות להעביר תוצאות של בדיקה גנטית שנערכה לפי סעיף קטן (א) בלא העברת דגימת ה-DNA לדין גוף ציבורי אחר לשימושו במסגרת מילוי תפקידו.
33. הוראות פרק זה יחולו גם על תוצאות בדיקה גנטית שלא נערכה על ידי רשויות הביטחון אלא התקבלה אצלן כדין.
34. דגימת DNA או תוצאות בדיקה גנטית יישמרו בידי רשויות הביטחון בדרך שתבטיח את סודיותן.
35. (א) על מאגר מידע המכיל תוצאות בדיקות גנטיות המוחזק בידי רשויות הביטחון יחולו הוראות חוק הגנת הפרטיות.
(ב) דין רשויות הביטחון כדין רשות ביטחון בחוק הגנת הפרטיות.
36. השר יקבע תקנות לביצוע פרק זה -
(1) לענין רשויות הביטחון בהתייעצות עם שר הביטחון;
(2) (נמחקה).
37. (א) על נטילת דגימת DNA ושימוש בה, שימוש בתוצאות של בדיקה גנטית, עריכת בדיקה גנטית, שמירת דגימת DNA ושמירת תוצאות של בדיקה גנטית, על ידי רשויות הביטחון, לצורך המטרות האמורות בסעיף 32, לא יחולו הוראות חוק זה ויחולו הוראות פרק זה בלבד.
(ב) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכויות רשויות הביטחון לפי כל דין.

הרחבת תחולה
(תיקון התשס"ה)

שמירת דגימת
DNA ותוצאות
בדיקתה
(תיקון התשס"ה)

מאגר מידע
(תיקון התשס"ה)

תקנות לענין פרק ז'
(תיקון התשס"ה)

תחולה - הוראות
מיוחדות
(תיקון התשס"ה)

פרק ח': עונשין

38. (א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי חמישה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:

עבירות
(תיקונים: התשס"ה,
התשע"ו)

(1) מגלה או מוסר מידע או עושה בו שימוש בניגוד להוראות סעיף 18(א) או בניגוד להוראות סעיפים 19, 20, 21, 22 או 23;

(2) אינו נוקט אמצעים סבירים לשמירה על סודיות בניגוד להוראות סעיף 18(ב);

(3) לוקח דגימת DNA מקטין שגילו פחות משש עשרה שנים, מאדם שמונה לו אפוטרופוס או מפסול דין או עורך בה בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיפים 24 ו-26;

(4) לוקח דגימת DNA מקטין שמלאו לו שש עשרה שנים או עורך בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיפים 25 ו-26;

(5) לוקח דגימת DNA מקטין, מאדם שמונה לו אפוטרופוס או מפסול דין שלא לצרכיו ושלא לאחת המטרות המפורטות בסעיף 27 או בניגוד להוראות אותו סעיף;

(6) אינו מוסר תוצאות בדיקה שנערכה לקטין, לאדם שמונה לו אפוטרופוס או לפסול דין בהתאם להוראות סעיף 28 או מוסר תוצאות בדיקה כאמור בניגוד לאותן הוראות;

(7) עורך בדיקה גנטית לקשרי משפחה שלא לפי צו של בית משפט או של בית דין דתי, שניתן לפי פרק ה'1;

(8) מוסר תוצאות בדיקה גנטית לקשרי משפחה בניגוד להוראות סעיף 28ט(א);

(9) מגלה או מפרסם דבר שגילוי או פרסומו נאסר על ידי בית משפט או בית דין דתי, לפי סעיף 28ט(ב);

(ב) מי שעוסק בבדיקות גנטיות בלא רישיון או שלא בהתאם לתנאיו, דינו - מאסר שנתיים או קנס פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ג) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס פי שלושה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין:

(1) (בוטל).

1. תוקפם של ס"ק 38(א)(7) עד (9) - החל ביום 30.11.2008.
2. ס"ק 38(ג)(1) בטל החל ביום 30.11.2008. נוסחו: "עורך בדיקה גנטית להורות שלא לפי צו של בית המשפט בהתאם להוראות סעיף 3(ר)";

- (2) אינו מוסר תוצאות בדיקה גנטית בהתאם להוראות סעיף 14(א) או (ב) או מוסר תוצאות כאמור בניגוד להוראות אותם סעיפים קטנים;
- (3) אינו נותן ייעוץ גנטי והסבר בהתאם להוראות סעיפים 10 ו-14(ג) או נותן ייעוץ והסבר כאמור בניגוד להוראות אותם סעיפים;
- (4) אינו שומר דגימת DNA מזוהה ותוצאות בדיקה גנטית שנערכה לגביה בניגוד לכללים שנקבעו לפי סעיף 15;
- (5) אינו מוחק פרטים מזוהים של נבדק בניגוד להוראותיו או להוראות סעיף 16;
- (5א) עושה שימוש בדגימת DNA או בתוצאות בדיקה גנטית לקשרי משפחה שלא למטרה שלשמה נערכה הבדיקה, בניגוד להוראות סעיף 28א;
- (6) אינו מודיע למנהל על הפסקת פעילות בהתאם להוראות סעיף 43 או אינו פועל בהתאם להוראות אותו סעיף או הוראות המנהל לפי סעיף 6(ד).
- (ד) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה או קנס פי שישה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:
- (1) דורש מעובד או ממועמד לעבודה מידע גנטי או דורש ממנו לעבור בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיף 29(א) או בניגוד להוראות לפי סעיף 29(ד);
- (2) פוגע בעובד לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה או פיטורים בשל סירובו למסור מידע גנטי או לערוך בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיף 29(ב);
- (3) עושה שימוש במידע גנטי או בתוצאה של בדיקה גנטית לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה או פיטורים בניגוד להוראות סעיף 29(ג);
- (4) אינו נוקט את האמצעים הדרושים כדי לאפשר למועמד לעבודה לעבוד במקום עבודה תוך שמירה על בריאותו בניגוד להוראות סעיף 29(ד)(2) סיפה;
- (5) שואל מבוטח אם עבר בדיקה גנטית או מבקש ממנו לעבור בדיקה גנטית או מבקש ממנו לעבור בדיקה גנטית בניגוד להוראות סעיף 30(ב) או (ד);
- (6) עושה שימוש במידע גנטי מזוהה או בסירוב של אדם למסור לו מידע, בניגוד להוראות סעיף 30(ג);
- (7) מעביר מידע גנטי לאחר בניגוד להוראות סעיף 30(ה).

אהריות נושא
משרה בתאגיד,
ומעסיק

39. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 38 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; לענין זה, "נושא משרה" – דירקטור, מנהל כללי, שותף פעיל או בעל תפקיד אחר בתאגיד, האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 38 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על מעסיק לענין עבירות לפי סעיף 38 הנעברות בידי עובד מעובדיו.

פרק ט': הוראות שונות

ועדה מייעצת

40. הועדה המייעצת תעקוב אחר התפתחות הרפואה, המדע והביוטכנולוגיה בתחום המידע הגנטי תגיש לשר, מדי שנה, דין וחשבון, תייעץ לשר בענינים אלה, וכן תמליץ לשר בדבר הצורך בהתאמה ובשינוי של חוק זה, לאור ההתפתחויות האמורות והמידע הנובע מפרויקט מחקר גנום האדם.

דין והשבון
[תיקון התשע"ו
(מס' 2)]

41. הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון כמשמעותו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 יגיש מדי שנה דין וחשבון לשר האוצר על ההתפתחויות בשוק הביטוח העולמי לאור התפתחות המחקר הגנטי לענין הוראות סעיף 30.

בא כוח של נבדק

42. בכל מקום בחוק זה, שבו נקבעו הוראות לענין הסכמה מדעת, מסירת מידע לנבדק, מתן הסבר וייעוץ גנטי ומתן הוראות על ידי נבדק, רשאי הנבדק למנות בא כוח, לענין מענינים אלה, בדרך הקבועה לפי הוראת סעיף 16 לחוק זכויות החולה ובהתאם לתנאים הקבועים לפי הסעיף האמור.

שינויים בפעילות
בעל רישיון

43. הפסיק בעל רישיון את פעילותו או שהוא עומד להפסיקה יודיע על כך למנהל בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושים ימים לפני מועד הפסקת הפעילות, ויעביר את דגימות ה-DNA שברשותו ואת תוצאות הבדיקות הגנטיות על פי הוראות המנהל, כאמור בסעיף 6(ד).

1. עד 1.11.16, במקום הרישא לסעיף 41 עד המילים "התשמ"א-1981", בא: "המפקח על הביטוח".

44. (א) השר ממונה על ביצועו של חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת המדע להתקין תקנות לביצועו וכן רשאי הוא כאמור, ובהסכמת שר המשפטים, להתקין תקנות לעניין תעריפים מרביים לעריכת בדיקות גנטיות לקשרי משפחה לפי פרק ה'1.

ביצוע ותקנות
(תיקון התשס"ח)

(ב) תקנות ראשונות לפי חוק זה יוגשו לוועדה בתוך תשעה חודשים מיום פרסומו.

(ג) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם השר ובאישור ועדת המדע, לקבוע הוראות לעניין אופן התייעוד של מהלך בדיקה גנטית לקשרי משפחה, שמירת תוצאותיה והעברתן לבית משפט לענייני משפחה או לבית דין דתי, לפי הוראות פרק ה'1.

45. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן, וזאת ככל שלא נקבעו לענין הנדון הוראות מיוחדות בחוק זה.

שמירת דינים

פרק י': תיקונים עקיפים

46. בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988 – (1) בסעיף 15, בסופו יבוא:
"ג) העובר על הוראות סעיף 29 לחוק מידע גנטי, התשס"א-2000, דינו העונש הקבוע בסעיף 38(ד) בחוק האמור".
(2) אחרי סעיף 20 יבוא:

תיקון חוק שוויון
ההזדמנויות
בעבודה

"הרחבת תחולה
20א. הוראות חוק זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על הפרת הוראות לפי סעיף 29 לחוק מידע גנטי, התשס"א-2000, ויראו הפרת הוראות אלה כהפרת סעיף 2 לחוק זה".

47. בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969, בתוספת השניה, בסופה יבוא:
"סעיף 29 לחוק מידע גנטי, התשס"א-2000".

תיקון חוק בית הדין
לעבודה

פרק י"א: תחילה, תחולה, הוראות מעבר והוראת שעה

48. תחילתו של חוק זה, שנה מיום פרסומו. תחילה

1. תחילת תוקפה של הסיפא לסעיף 44(א), החל במילים "וכן רשאי הוא" – ביום 30.11.2008.
2. תחילת תוקפה של סעיף 44(ג) – ביום 30.11.2008.

הוראות מעבר

49. (א) מי שערב פרסומו של חוק זה עסק בעריכת בדיקות גנטיות או במתן ייעוץ גנטי, יהיה רשאי להמשיך בעיסוק האמור למשך שנתיים נוספות מיום תחילתו של חוק זה.

(ב) נלקחה מנבדק דגימת DNA מזוהה לפני תחילתו של חוק זה, ניתן לערוך בה מחקר ובלבד שהופרדו ממנה הפרטים המזהים, בכל דרך שהיא, והוראות החוק לענין קבלת הסכמה מדעת לא יחולו על דגימה זו, אלא אם כן נתן הנבדק, בעת מתן הסכמתו ללקיחת הדגימה הוראה אחרת, ובלבד שהופרדו ממנה, בכל דרך שהיא, הפרטים המזהים.

תחולה

(תיקונים:

התשס"ה, התשע"א)

50. חוק זה יחול גם על המדינה, ואולם, לענין רשויות הביטחון יחולו הוראות פרק ז' בלבד ולענין משטרת ישראל או גוף ציבורי כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996, לגבי נתוני זיהוי ואמצעי זיהוי שניטלו או שנמסרו להם לפי החוק האמור, יחולו הוראות החוק האמור, בלבד.

הוראת שעה

51. תוקפו של סעיף 30(ד), שלוש שנים מיום פרסומו של חוק זה.

רוני מילוא
שר הבריאות

אהוד ברק
ראש הממשלה

אברהם בורג
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה